

SABINE PAWISCHITZ

Znanstveni institut Gradišćanskih Hrvatov
Trg ddr. Štefana Laszla 1, Österreich-7061 Trausdorf/Trajštof
sabinepawischitz@gmx.at

OBITELJSKI NADIMKI U GRADIŠĆANSKOHRVATSKOM NA PRIMJERU SELA VULKAPRODRŠTOFA

Hrvatski nadimci u Vulkaprodrštofu nisu se nigdje zapisali i upotrebljavaju se isključivo u razgovornom jeziku. Oni ne pripadaju ni kategoriji prezimena ni kategoriji imena. Obiteljski nadimci služe za orijentaciju i identifikaciju tako da se u većini slučajeva ne drže duže od dvije ili tri generacije, znači da navedeni nadimci u ovom članku nisu stariji od 100 godina. Oni su nastali u uskom seoskom društvu pošto prije ulice nisu imali nazive, nego samo kućne brojeve. Identifikacija preko nadimka dosta je dobro funkcionirala, jer ljudi su se do pojave televizije na selu puno više družili i radili skupa te su se stoga jako dobro poznavali. Obiteljski nadimci nam razjašnjavaju rodbinske veze i dobivaju se na pitanje "Čiji/Čija si?". Glava obitelji je u najviše slučajeva onaj koji daje motiv za nadimak. U osnovi opisanih nadimaka nalazimo zanimanja, porijeklo, izgled, prezimena i drugo. *Nomina vulgaria* su fenomen u svakodnevnom životu gradišćanskohrvatske manjine u Austriji. Uz svaki "nadimak" nalazimo i pridjevski i imenički (muški i ženski) oblik koji se koristi ovisno o kontekstu. Budući da mlađa generacija međusobno više ne priča hrvatski u Vulkaprodrštofu, u narednim godinama će se cijeli sistem *nomina vulgaria* u gradišćanskome hrvatskom vjerojatno izgubiti.

0. Uvod

Ovu temu sam obdjelala u svojem magisterskom radu 2003. ljeta na Bečkoj slavistici pod peljanjem prof. dr. Neweklowskoga. Na ovom mjestu ne kanim čuda reći o povijesti gradišćanskih Hrvatov, jer je ona jur detaljno opišena u čuda djeli, od kih kanim ovde nek par nabrojiti: Breu 1970, Geosits 1986, Neweklowsky 1978, Kampuš 1995, *Gemeinde Wulkaprodersdorf* 1992.

90% svih doseljenikov su bili seljaki, rukotvornikov je bilo nek onih, ki su u selu bili potribni, kot su pekari, kovači, stolari, šostari... a to se zrcali

i u obiteljski nadimki. Hrvati su bili usko vezani uz svoju zemlju i crikvu. Crikva je najveć nadležna za to da se je hrvatski jezik tako dugo mogao očuvati na našem području. Stoprv po priključku Gradišća k Austriji, 1922., je bila nimška nastava u svi škola u opsegu od 5 ur u tajednu obavezna, znači da se je od onda nimški podučavalo kot tudji jezik. Jezik u crikvi je svenek bio hrvatski, a crikva je do 1938. ljeta mogla i odrediti ki jezik se u školstvu hasnuje, tako da se je i onde svećenstvo angažiralo za hrvatski. Kroz zato da Vulkaprodrštof leži u bližini Željezna je dost doseljenikov, isto tako velik je i broj mišanih hištav. Znači ako jedan roditelj ne hasnuje hrvatski u razgovoru s djetom, onda dite i ne more naučiti hrvatski od svoje okolice. Dan danas svi ljudi znaju nimški akoprem je starijim teže, jer je za njih još svenek hrvatski materinski jezik. Interesantno je znamda ali da i stanovniki Prodrštofa ki uopće ne znaju hrvatski hasnuju hrvatske obiteljske nadimke. Tako barem ta stara tradicija živi dalje.

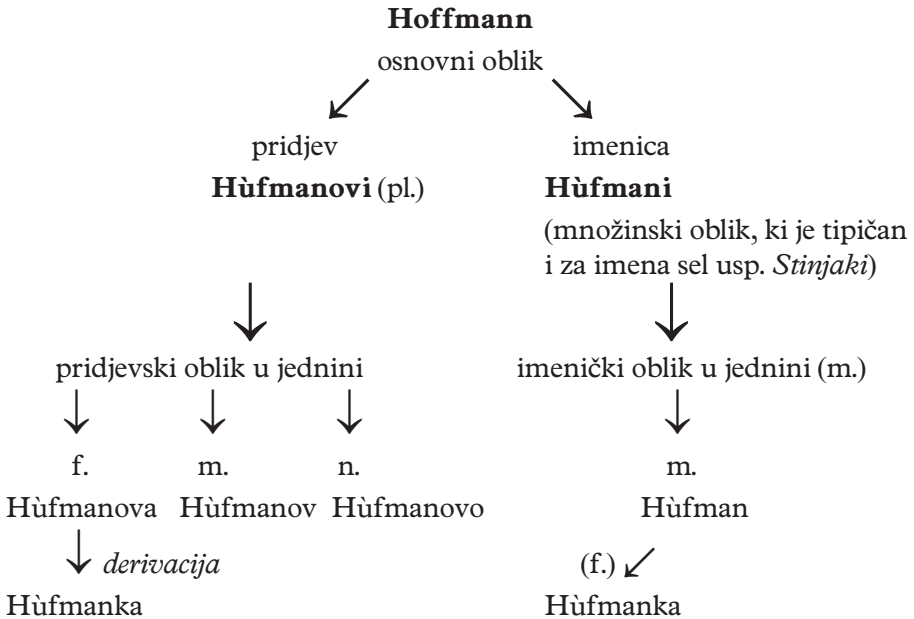
1. Prodrštofski govor

U Prodrštofu se kot i u cijelom sjevernom Gradišću govori čakavski s ikavsko-ekavskim refleksom jata /ě/. Pokidob da je Prodrštof dugo bio dio Ugrske, su i ugrski i nimški imali velik uticaj na hrvatski govor u tom selu. Prik toga narječja se je jur čuda pisalo. Neki od autorov su: Brabec 1966, Hadrovics 1985, Ivić 1961/1962, Koschat 1979, Neweklowsky 1978 i drugi.

Akcentanski sistem tendira redukciji na ove dva naglaske: ` i `:. Znači da je samo važno je li je slog dug ili kratak, intonacija ne igra nikakovu ulogu. ` je *iktus*, to je kratak akcentat i govori se kot npr. u riči *òtac*. `: znači u mojem prinosu da je *circumfleks*. To je jak i dugo naglašen akcentat, već-koč se moru čuti i dva samoglasniki kot je kod primjera: *zà:č?* ili skoro *zàa:č?*.

Kod diftongov se orijentiram po pravilu da se kod višesložnih riči naglasak bilježi na drugom dijelu dvoglasa (usp. Brabec 1966: 65).

Po gramatičkom sufiksu se razlikuje med hrvatskom i nimškom tvorbom riči. Med obiteljskimi nadimki sam našla nek hrvatske nastavke tako da su *nomina vulgaria* definitivno hrvatska kategorija riči. Nimška prezimena ka služu kot nadimki završavaju samo na *-ovi*, ča je istodobno i najproduktivniji sufiks (sve skupa idu 103 od 131 zapišenih nadimkov na *-ovi* a 28 na *-inovi*). Na isti rezultat je došla i A. Frančić.

2. O imeni

O imeni se je čuda pisalo, imamo rječnike prik njih, oni su dio našega jezičnoga blaga a i dio naše povijesti. Po P. Šimunoviću (1995: 9) nam prezimena i kažu “čiji si, kakav si, otkud si i što si”. Zvana toga nam daju “određeno mjesto i u društvu i u prostoru” (Šimunović 1995: 90). *Nomina vulgaria* još već nek prezimena opišu peršone iz uskoga seoskoga društva. Dokle ulice u selu još nisu imale imena, se s nadimki dalo pomoći. *Nomina vulgaria*, u razgovornom jeziku – *nadimki, obiteljski nadimki, špicnomeni* – se ne znaju dugo držati, jer su nek aktualni dokle ta človik koga opišu živi. U nimški seli imaju imena za seoske dvore tradiciju, ali ona opišu jedan dvor a ne jednu peršonu. Takova imena se znaju dugo držati, znamo od već kih imen da ih je jur bilo u 13. stoljeću. Hrvatski nadimki se nisu nigdir zapisali, oni se hasnuju jedino u razgovornom jeziku i služu za orijentaciju ili identifikaciju, tako da se većinom ne držu duglje nek dvi ili tri generacije.

Zanimljivo je, da se nadimki moru pojerbati i da žena zna ime nje muža a muž ime svoje žene naprik zeti. Nadimak se dostane jur u mladosti i nosi se onda cio žitak. On se friško prilagodi seoskomu sužitku i hasnovan je od mladih i/ili starijih. Bogatstvo u formi svakoga hižnoga imena je preveliko i dā se svenek dalje širiti. Pojedine varijante svakoga imena se stvaraju po istim šemam (usp. Beljak-Ritig 1976: 103). Prije svega se upotribuju deminutivi,

augmentativi i hipokoristiki (usp. Beljak-Ritig 1976: 104).

Jedan *nomen vulgare* se stvara iz jednoga događaja (usp. *Tè:ncerovi*).

Interesantno je i da se ni hižnici, ki živu pod istim krovom ne moraju identificirati s istim imenom. Ako se pita s “čiji/čija si?” će ona znamda odgovoriti s njegovim obiteljskim imenom a on sa svojim. Zač to tako funkcionira, kanim objasniti.

Hrvatski obiteljski nadimki (hižna imena, nomina vulgaria...) se ne daju ni točno brojiti med kategoriju nadimkov ni med kategoriju prezimen. Kako je već bilo spomenuto, svaki človik dostane nadimak od svoje okolice. On se hasnuje jedino u neformalnom razgovoru i more imati negativan prizvuk. On se duglje drži nego čisti nadimki i zna imati u sebi dio toga nadimka.

Nomina vulgaria su čuda puti samo pohrvaćena verzija prezimena i kroz zato nam ne daju toliko informacijov koliko smo si na početku očekivali (usp. i Frančić 1993: 44). To ali ni malo ne smanji njevu važnost za identifikaciju jedne peršone ili obitelji. Oni nam naime razjasnu rodbinske veze, jer ljudi s čisto drugim prezimenom moru imati isto hižno ime, ča opet znači, da su iz iste obitelji. U gradišćansko-hrvatski općina skoro svaka familija ima svoj obiteljski nadimak. “Čisti” nadimki se daju dalje od generacije do generacije, a humoristični nadimki izumru s njegovim nositeljem. Tako da znamo računati s tim da su ovi *nomina vulgaria* u Vulkaprodřstofu stariji nego 100 ljet.

3. Tvorba i hasnovanje

Obiteljski nadimki imaju i antroponimski (služu za imenovanje jednoga človik) i toponimski karakter (daju informaciju o zvanju, izgledu, itd. isto kot o mjestu kade ki živi i o obitelji koj pripada). Ako se ki preseli, ide njegovo ime s njim dalje, skoro nikad ne ostane u hiži kade je živio. Ta imena se do danas nigdir nisu zapisala, samo su se usmeno dala dalje od generacije do generacije. Za starije ljude u selu još svenek služu za orijentaciju po selu. Kroz pitanja “Čiji/Čija si?” ili “Kako vam velu?” se da sugovornik veljek smjestiti u kakovu familiju ili hižu. Zato je i tipično da se nadimak hasnuje u množinskom obliku. *Nomina vulgaria* su hrvatski fenomen, na nimškom nimamo ništ spodobno.

A. Frančić dili sve obiteljske nadimke u dvi grupe, na “čiste” i “nečiste”. Prva grupa su imena, ka postoju neodvisno od prezimena, a druga grupa su imena ka su spodobna prezimenu. To ali ne znači da je prva grupa starija nego druga ili da daje već informacijov o nositelju jednoga nadimka.

Važno je ali da se zapišu ovi “čisti” *nomina vulgaria* jer se sve već pozabu, kot i vrime i način žitka iz koga van su se razvijali.

Po A. Frančić (1993: 36) se moru ove dvi grupe po njevoj starosti podiliti u

još tri grupe.

Ona to čini ovako:

- *najstarija grupa*: korijen ili značenje ovih imen već nijedan ne more razložiti, ni ta ne, ki to ime redovito hasnuje;
- *starija grupa*: ova imena su razvijena od kakovoga nadimka, imena ili prezimena. Čuda puti se more najti objašnjenje za ove *nomina vulgaria* u seoskoj kronici ili u registri za porod ili ženidbu, ili se ki još spomene na kakovu anegdotu kako je ovo ime nastalo;
- *novija grupa*: ova imena se trenutno stoprv razvijaju, njev izvor je toj generaciji ka ih je izmislila poznat.

Nomina vulgaria su produkt zaprtoga, patrijarhalnoga seoskoga društva i ovisnosti o sustanovnici ka iz toga rezultira (usp. Frančić 1993: 37). Dokle ljudi nisu znali ni pisati ni čitati, dokle nije ni bilo imen za ulice ni hižnih brojev, tako dugo su nadimki bili jedina mogućnost za to da se ljudi kako tako identificiraju. Svaka obitelj je imala hižno ime. Ako je bilo već obitelji s istim imenom je to značilo da su si svi rod, ada da potiču svi iz iste “hiže”.

U svakodnevnom upotribljavanju se obiteljski nadimak ovako potribuje (Frančić 1993: 38):

1. Hasnuje se samo nadimak u množinskom obliku i opiše na ta način jednu obitelj.
2. Hasnuje se nadimak s kakovim “hrvatskim” ili “pohrvaćenim” imenom.
3. Ako kombinacija 2. nije dost točna za jasnu identifikaciju dodaju se drugi nadimki, ime muža/žene, pridjevi (*mlada, debela...*).

4. Tvorba i hasnovanje imen u detalji

Obiteljski nadimki se većinom stvaraju ili od patronimov ili od ličnih imen. Zato se i pojavu uglavnom bez kakovoga dodatka u množinskom obliku. To ime se more pojaviti ili kot imenica ili kot pridjev. Važnije je pri tom ali da obiteljski nadimki, suprotno nego lična imena, svenek imenuju grupu ljudi (obitelj se i sastoji svenek od već ljudi), zato i množinski oblik (usp. Bjelanović 1979: 79). Nije svenek jasno kade je granica med izvornim imenom i gramatičnim sufiksom, ali je jasno da je nekoč “glava obitelji” nosila to ime.

4.1. Pridjevsko hasnovanje obiteljskih nadimkov

Jedan pridjev svenek opisuje imenicu, znači nikad ne more stati sam. Tako i kod obiteljskih nadimkov, kade pridjevski oblik ima funkciju da identificira

jednu peršonu i se pojavljuje svenek jedino u kombinaciji *osobno ime + obiteljski nadimak u pridjevskom obliku*. Ov pridjevski oblik se minja po pridjevskoj paradigmi: kotno *Paula Grgà:čova, Štef Piè:kinov*.

Obiteljski nadimki većinom nastaju poimeničenjem množinskih oblikov odnosnih pridjevov na -ov, -ev, -in.

-ov/-ova/-ovi simbolizira da ki ili ča sliši jednoj peršoni, posesivnost, pripadnost, zato moremo zaključiti da je rič pred sufiksom ime ili nadimak. Nastavak -i u množini stoji za grupu ljudi, ka sliši skupa, za obitelj: *Gà:borovi, Ĵurì:šinovi*.

-in je ženski pandan za *-ov*, kod obiteljskih nadimkov se ali ne tako strogo razlikuje, kako se jur vidi kod sufiksa *-inovi* (kade stoju ženski i muški sufiks u kombinaciji). Primjeri: *Bàrinovi, Ĵà:ginovi*.

4.2. Hasnovanje obiteljskih nadimkov u obliku imenice

Ako se redimo po osnovi obiteljskih nadimkov dojdemo na sljedeće grupe:

- imena svecev ili patronimi/matronimi;
- hipokoristična imena;
- zvanja;
- opis izgleda;
- etnonimi;
- prezimena;
- drugo: po riči ku je ta peršona svenek rekla ili po drugom jedinstvenom tipičnom znaku;
- nejasno.

5. O obiteljski nadimki u Vulkaprodrštovu

U Vulkaprodrštovu ima svaka obitelj u jezgru sela svoj nadimak (Glavna cesta, Gmajnska cesta, Bečanska cesta). Sve ove *nomina vulgaria* morete najti u listi pod točkom 6. Druge obitelji imaju samo onda nadimak, ako se je graditelj hiže narodio u jezgri sela. Dica tih obiteljev već nimaju obiteljski nadimak, ča opet znači da ne hte ni dostati nadimak ako oni sami koč gradu hižu, svejedno u kom dijelu sela.

Zato mladja generacija već ne hasnuje *nomina vulgaria* u razgovoru, jer se ne govori o stariji ljudi, nego o tovaruši. Vršnjakom se daju samo nadimki, ki su dost za identifikaciju (usp. *Čibi, Brinek, Uopa, Sorok, Cindre, Štekr...*). Mladina već ne zna ča su to obiteljski nadimki, doma govoru nek nimški,

a i njevi stariji, more biti, već nimaju *nomen vulgare*. Doseljeniki isto nimaju obiteljski nadimak.

Iz literature o ovoj temi sam u Austriji samo našla prinos od *Schoretits* (u: Cogrštof 1996). U Zagrebu mi je pomogla dr. Anđela Frančić, ka je o ovoj temi napisala svoju disertaciju. Zvana toga Bjelanović 1979, M.M. 1975, *Gradišće Kalendar*, Ritig-Beljak 1976, Senjanović-Čopo 1994.

U literaturi na hrvatskom jeziku se je svenek hasnovala ista terminologija – *obiteljski nadimci/porodični nadimci* ili *nomina vulgaria*, terminologija ka je objašnjena i u leksikumu *Grundsystem und Terminologie der slawischen Onomastik* (1983). Kod gradišćanskohrvatskih prinosov nije tako jednostavno bilo: *Schoretits* hasnuje (1996: 170) *hižna imena*, M.M. (1975: 76) ali *nadimki* (naših stanov). Na nimškom uopće nije ni riči za fenomen *nomina vulgaria*. Ljudi s kimi sam načinila intervju su svenek rekli da su to nadimki (špicnomeni).

5.1 Primjeri hasnovanja obiteljskih nadimkov

Nomina vulgaria se med ljudi već-koč tumaču i kod *hižna imena*, ča nije pravilna rič za ovu pojavu. Stariji ljudi su mi ali svenek rekli da su to nadimki, ki su nastali u situaciji i da zapravo nijedan već ne zna, zač ki ko ime ima.

Obitelji su prlje bile čuda veće nego danas, znači da je bilo čuda ljudi s istim imenom. Navečer su ljudi u selu sidili skupa i povidali su si povidajke i anegdote iz njevoga žitka, došli su skupa za perječihanje, štrikali su ili bastljali. Ovako su se širile i novosti i čuda se je šalilo i kroz zato da su ljudi čuda već bili skupa su se i bolje poznali. U toj ležernoj atmosferi je friško mogao nastati kakov nadimak i to jako uspješno, jer ga je veljek čuda ljudi čulo i na ta način se je mogao friško i širiti.

Za svako ime postoji i pridjevski i imenički oblik. Na pitanje *Čiji si?/Čija si?/Čije je?/Čiji su?* se daje odgovor u pridjevskom obliku, npr. *hùfmanov/hùfmanova/hùfmanovo/hùfmanovi*. Pita se za pripadnost ili vlasnika, zato i posesivni/posvojni oblik. Ako se pita s *Ki si?/Ka si?/Ki su?* dostanemo odgovor u imeničkom obliku, naime *hùfman/hùfmanka/hùfmani*. Kod *Kamo greš?* odnosno *Komu greš?* ide i jedno i drugo – premda se jače hasnuje imenički oblik – znači *hùfmanu/hùfmanki/hùfmanim*.

5.1.1. Hasnovanje oblika -ov na pitanje *Čiji si?*

-ov: se hasnuje u razgovoru:

- u kombinaciji s pohrvaćenim kratkim oblikom jednoga nimškoga

imena: *Jandre*¹ *Hàndljerov*, *Toni*² *Petiničov*, *Tuome*³ *Bui:ckinov*, *ƶokl*⁴ *Fržinov*, *Franclj* *Ŭngarov*;

- u kombinaciji s punim oblikom jednoga nimškoga imena: *Koal* *Vicè:ndzov*, *Fiktor* *ƶèškinov*;
- u kombinaciji s “tièc/tiètac” (‘gospodin’) + pohrvaćeni kratki oblik jednoga nimškoga imena + **-ov**: *tièc Ferko*⁵ *Sòstrošnikov*, *tièc ƶivac*⁶ *Paù:kinov*, *tièc Pijus*⁷ *ƶà:ndračov*, *tièc Mate*⁸ *Brù:ndinov*.
- 5.1.2. Hasnovanje oblika **-ova** na pitanje *Čija si?*

-ova: se hasnuje u razgovoru:

- u kombinaciji s pohrvaćenim kratkim oblikom jednoga nimškoga imena: *Ana*⁹ *Tai:barova*, *Roza*¹⁰ *Štòglova*, *Mare*¹¹ *Ŭngarova*, *Mare* *Šùšova*, *Luizika*¹² *Pìerinova*, *Marica*¹³ *Pavù:linova*, *Micika*¹⁴ *Hàndljerova* (*Ančika*¹⁵, *Timka*, *ƶaga*¹⁶...);
- u kombinaciji s punim oblikom jednoga međunarodnoga imena na -a *Angela*, *Liza*, *Matilda*, *Roza*, *Eva*, *Ana*...;
- u kombinaciji s “tèta” (‘gospođa’) + pohrvaćeni kratki oblik jednoga nimškoga imena + **-ova**: *tèta Trèška*¹⁷ *Mòkrova*, *tèta Roza* *Siksarova*, *tèta Reza*¹⁸ *ƶurì:šinova*, *tèta Lanka*¹⁹ *Drà:bičova*, *tèta Kate*²⁰ *Šàjmanova*.

Ne postoji oblik na **-ova** od nadimka *piè:ka* (opiše jedino pekara u selu, ali ne i njegovu ženu), egzistira samo imenički oblik – *Paula* *piè:koka*.

1 Andreas.
2 Anton.
3 Thomas.
4 Jakob.
5 Ferdinand.
6 Johann.
7 Pius.
8 Matthias.
9 Johanna.
10 Rosina.
11 Maria.
12 Luise.
13 Maria.
14 Maria.
15 Anna.
16 Agnes.
17 Theresa.
18 Theresa.
19 Juliane.
20 Katharina.

Zvana s imenom, nadimkom itd. se daju *nomina vulgaria* i kombinirati s pridjevi kotno *debela, črna, bela, stara, mlada...*

6. Lista imen

6.1. Klasifikacija po motivaciji

6.1.1. Ime ili kratki oblik jednoga imena

- ime: *Frà:ncinovi* (<Franca)²¹, *Gà:borovi* (<Gabor)²², *Ĵuhanovi* (<Ĵuhan)²³, *Vicè:ndzovi* (<Vicenc)²⁴;
- pokraćeni oblik jednoga imena: *Bà:rinovi* (<Bàre)²⁵, *Hò:nzovi* (<Hò:nz)²⁶, *Mihinovi* (<Miha)²⁷, *Piè:rinovi* (Piè:ra)²⁸, *Tuò:minovi* (<Tuò:me)²⁹, *Vidi:novi* (Vid(a))³⁰;
- jedan oblik ki se je razvio iz imena: *Bà:šinovi* (<Bà:šo)³¹, *Filà:novi* (<File)³², *Grgà:čovi* (<Grgà:č)³³, *Ĵà:ginovi* (<Ĵà:ga)³⁴, *Ĵà:kalovi* (<Jakal)³⁵, *Ĵà:ndračovi* (<Ĵà:ndrač)³⁶, *Ĵiùkinovi* (Ĵiùka)³⁷, *Ĵurì:šinovi* (<Ĵurì:ša)³⁸, *Mà:činovi* (<Mačo/Maća)³⁹, *Mari:nkinovi* (<Marinka)⁴⁰, *Matuò:čovi* (<Matuò:č)⁴¹, *Miačovi* (<Miač)⁴², *Pavi:linovi* (<Pāvul)⁴³,

²¹ nim. Franz (<lat. Franziskus).

²² madj. Gabor (< lat. Gabriel).

²³ od Johann (< lat. Johannes).

²⁴ nim. Vinzenz (< lat. Vicentius).

²⁵ lat. Barbara.

²⁶ od Hans (< lat. Johannes).

²⁷ od Mihl < madj. Mihaly (< lat. Michael).

²⁸ hr. Petar (< lat. Peter/Petrus).

²⁹ lat. Thomas.

³⁰ nim. Veit (< lat. Vitus).

³¹ lat. Sebastianus.

³² hr. Fila (< lat. Phillipus).

³³ od Grga (< lat. Gregorius).

³⁴ lat. Agatha.

³⁵ g-hr. Jokl (< Jakob; lat. Jacobus).

³⁶ hr. Jandraš < madj. Andras (< lat. Andreas).

³⁷ lat. Eva.

³⁸ g-hr. Jure < Juraj (< lat. Gregorius).

³⁹ madj. Mátyás (< lat. Matthias).

⁴⁰ madj. Marinka (< lat. Maria).

⁴¹ hr. Mato < Matija (< lat. Matthias).

⁴² lat. Michael.

⁴³ hr. Pavao < dt. Paul (< lat. Paulus).

Piè:rinovi (< Piè:ro)⁴⁴, *Tomìsinovi* (<Tome)⁴⁵, *Tùlinovi* (Tùla)⁴⁶,
Tuò:nckinovi (< Tònč).

6.1.2. Prezime

À:jznarovi (Eisner), *Bàkričovi* (Bakrits), *Bàlišovi* (Walich), *Bògnarovi* (Bogner), *Bòjnarovi* (Wallner), *Bùčičovi* (Butsch), *Bùropovi* (Wohlrab), *Dihà:ničovi* (Dihanits), *Drà:bičovi* (Drabitsch), *Fricovi* (Fritz), *Frži:novi* (Ferschin), *Gàjerovi* (Geier), *Gèblovi* (Gebl), *Glavà:ničovi* (Glavanits), *Gò:rnikovi* (Gornik), *Grù:bičovi* (Grubits), *Gùsičovi* (Gusich), *Gùtmanovi* (Guttman), *Hàndljaro* (Handl), *Hòlarovi* (Haller), *Hòrvatovi* (Horvath), *Hùbarovi* (Huber), *Hùfovi* (Huf), *Hùfmanovi* (Hoffmann), *Kàšičovi* (Kaschitz), *Kìlarovi* (Killer), *Krè:mzovi* (Krems), *Krùpičovi* (Krupitsch), *Kùšičovi* (Gusich), *Lò:zovi* (Loos), *Luò:ži:čovi* (Lositz), *Mariničovi* (Marinits), *Mečà:šovi* (Mécs), *Mòkrovi* (Makrai), *Òbikarovi* (Awecker), *Pà:jkinovi* (Palkovits), *Pàjzarovi* (Paisler), *Pè:rtakovi* (Pertak), *Petì:ničovi* (Betenich), *Pintarovi* (Pinter), *Pintovi* (Pint), *Pò:rovi* (Paar), *Prèčkinovi* (Prets), *Rà:dinovi* (Radó), *Rà:jnarovi* (Rainer), *Riglarovi* (Riegler), *Sè:lingarovi* (Sellinger), *Slàjkinovi* (<Slàjko: Semeliker), *Sòstrošnikovi* (Sostroschnik), *Supi:novi* (Szuppin), *Svi:rčovi* (Cvirzczicz), *Šà:jmanovi* (Saimann), *Škàričovi* (Skarits), *Šnà:jdarovi* (Schneider), *Šòstarovi* (Schostarich), *Štànarovi* (Steiner), *Štimlarovi* (Stimmler), *Štòglovi* (Stagl), *Štomà:tinovi* (Stomatinić), *Štrà:snarovi* (Strassner), *Štùkarovi* (Stocker), *Šùbarovi* (Schuber), *Taiù:barovi* (Tauber), *Tò:nčičovi* (Tončić), *Tùtarovi* (Totter), *Ùngarovi* (Unger).

6.1.3. Zvanje

Bògnarovi (bognar, nim. Wagner), *Buò:htarovi* (buohtar ‘bubnjar’), *Cviklovi* (cvikl), *Hiè:ndljaro* (hiendljar ‘prodavač’, nim. Händler), *Kàučovi* (kaučac, nim. Türmattenflechter), *Kolà:rovi* (kolar/bognar), *Kolibà:jovi* (kolibaj, nim. Korbmacher), *Miètličovi* (miètlič, nim. Besenbinder), *Mištaro* (mištar ‘majstor’), *Mòlarovi* (malinar, madj. Molnar), *Mylimò:novi* (prodavač mlika), *Piè:kinovi* (pekar, madj. pék), *Rà:jtačovi* (rajtač, on ki načinja rajte), *Šnà:jdarovi* (šnajdar, krojač), *Šuòstarovi* (šuostar, cipelar).

6.1.4. Nadimak

Bàjsinovi (bajs, nim. weiß, bijelo), *Bìlekovi* (bile), *Brù:ndinovi* (brù:ndati), *Bui:ckinovi* (bui:ckati), *Bùkljovi* (pùkljava), *Cà:jzljovi* (cà:jzlj), *Čiklovi* (čikl), *Dudà:šovi* (dudati), *Hiè:ndljaro* (hiè:ndljr), *Hùlešovi* (húlye), *Kèkačovi*

⁴⁴ hr. Pero (<lat. Peter/Petrus).

⁴⁵ hr. Tomo (< lat. Thomas).

⁴⁶ hr. Tula/Tule (<lat. Antonia).

(kèčka), *Kòdarovi* (kòdr), *Là:jgljovi* (laj:glj), *Lù:rkinovi* (lù:rka), *Niàgočovi* (niàgoč), *Paù:kinovi* (paù:ka), *Šajdarovi* (šajdar, Ausscheider), *Šè:linovi* (šè:la), *Špà:rgljovi* (šparglj, spàrga), *Špè:covi* (špec, Spetzi), *Tajčičovi* (Tajčić, Deutschsprachig, materinski jezik je nimški), *Tè:ncerovi* (tencer, Tänzer).

6.1.5. Porijeklo

Rè:covi (Retz), *Siksarovi* (stanuje u hiži broj 6), *Štèdnarovi* (Štednar, Stöttera), *Šušičovi* (Šuševo), *Tujnarovi* (Tujnar, Tulln).

6.2. Klasifikacija po nastavku

-ovi: *À:jznar+ovi*, *Bàkrič+ovi*, *Bàliš+ovi*, *Bilek+ovi*, *Bògnar+ovi*, *Bòjnar+ovi*, *Bùčić+ovi*, *Bùrop+ovi*, *Bùklj+ovi*, *Buò:htar+ovi*, *Cà:jzlj+ovi*, *Cvikl+ovi*, *Čikl+ovi*, *Dihà:nič+ovi*, *Drà:bič+ovi*, *Dudà:š+ovi*, *Filà:n+ovi*, *Fric+ovi*, *Fržì:n+ovi*, *Gà:bor+ovi*, *Gàjer+ovi*, *Gèbl+ovi*, *Glavà:nič+ovi*, *Gò:rnik+ovi*, *Grgà:č+ovi*, *Grù:bič+ovi*, *Gùsič+ovi*, *Gùtman+ovi*, *Hàndljar+ovi*, *Hiè:ndljjar+ovi*, *Hòlar+ovi*, *Hò:nz+ovi*, *Hòrvat+ovi*, *Hùbar+ovi*, *Hüf+ovi*, *Hüfman+ovi*, *Hùleš+ovi*, *Ja:kal+ovi*, *Ja:ndrač+ovi*, *Juhan+ovi*, *Kašič+ovi*, *Kauč+ovi*, *Kekač+ovi*, *Kilar+ovi*, *Kòdar+ovi*, *Kolà:r+ovi*, *Kolibà:j+ovi*, *Krè:mz+ovi*, *Krùpič+ovi*, *Kušič+ovi*, *Là:jglj+ovi*, *Lò:z+ovi*, *Luò:žič+ovi*, *Marinič+ovi*, *Matuò:č+ovi*, *Mečà:š+ovi*, *Miač+ovi*, *Miètlíč+ovi*, *Mištar+ovi*, *Mòkr+ovi*, *Mòlar+ovi*, *Mylimò:n+ovi*, *Niàgoč+ovi*, *Òbikar+ovi*, *Pajzar+ovi*, *Pèrtak+ovi*, *Petì:nič+ovi*, *Pintar+ovi*, *Pint+ovi*, *Pò:r+ovi*, *Rà:jnar+ovi*, *Rè:c+ovi*, *Rà:jtač+ovi*, *Rìglar+ovi*, *Sè:lingar+ovi*, *Siksar+ovi*, *Sòstrošnik+ovi*, *Supì:novi*, *Svi:rc+ovi*, *Šajdar+ovi*, *Šà:jman+ovi*, *Škàrič+ovi*, *Šnà:jdar+ovi*, *Šòstar+ovi*, *Špà:rglj+ovi*, *Špè:c+ovi*, *Štànar+ovi*, *Štèdnar+ovi*, *Štumljar+ovi*, *Štògl+ovi*, *Štrà:snar+ovi*, *Štùkar+ovi*, *Šùbar+ovi*, *Šuòstar+ovi*, *Šušič+ovi*, *Tajčič+ovi*, *Tau:bar+ovi*, *Tè:ncer+ovi*, *Tò:nčič+ovi*, *Tujnar+ovi*, *Tùtar+ovi*, *Ùngar+ovi*, *Vicè:ndz+ovi*.

-inovi: *Bàjs+inovi*, *Bàr+inovi*, *Bà:š+inovi*, *Brù:nd+inovi*, *Buick+inovi*, *Frà:nc+inovi*, *Ja:g+inovi*, *Jiuk+inovi*, *Jurì:š+inovi*, *Lù:rk+inovi*, *Mà:č+inovi*, *Marì:nk+inovi*, *Mi:h+inovi*, *Pà:jk+inovi*, *Paù:k+inovi*, *Pavù:l+inovi*, *Piè:k+inovi*, *Piè:r+inovi*, *Prèčk+inovi*, *Rà:d+inovi*, *Slàjk+inovi*, *Šè:l+inovi*, *Štomà:t+inovi*, *Tomis+inovi*, *Tul+inovi*, *Tuò:m+inovi*, *Tuò:nck+inovi*, *Vid+inovi*.

6.2.1. Popis nomina vulgaria u muškom imeničkom obliku jednine

À:jznr, *Bàjs*, *Bàkrič*, *Bàliš*, *Bàrič*, *Bàšin*, *Bilek*, *Bògnr*, *Bòjnr*, *Brù:nda*, *Bùčić*, *Buì:cka*, *Bùrop*, *Bùkl*, *Buò:htr*, *Cà:jzlj*, *Cvikl*, *Čikl*, *Dihà:nič*, *Drà:bič*, *Dudà:š*, *Fì:lan*, *Frà:nca*, *Fric*, *Fržì:n*, *Gà:bor*, *Gàjr*, *Gèbl*, *Glavà:nič*, *Gò:rnik*, *Grgà:č*, *Grù:bič*, *Gùsič*, *Gùtman*, *Hàndljr*, *Hiè:ndljjar*, *Hòlar*, *Hò:nzlj*, *Hòrvat*, *Hùbr*, *Hüf*, *Hüfman*, *Hùleš*, *Ja:ga*, *Ja:kal*, *Ja:ndrač*, *Jiuk*, *Juhan*, *Jurì:ša*, *Kašič*,

Kàučič, Kèkač, Kilar, Kòdar, Kolà:r, Kolibà:j, Kré:mz, Krùpič, Kùšič, Là:jglj, Lò:z, Luò:žič, Lù:rkin, Mà:cin, Marinič, Marì:nkin, Matuò:č, Mečàš, Miac, Miètlíč, Mì:ha, Mištr, Mòkrou, Mòlar, Mylimò:n, Niàgovac, Òbikr, Pà:jke, Pàjzr, Pau:k-a, Pavù:la, Pè:rtak, Petì:nič, Piè:k-a, Piè:rac, Pintar, Pint, Pò:r, Prèčka, Rà:de, Rà:jnr, Rè:c, Rei:tač, Rìglr, Sè:lingr, Siksr, Slàjka, Sòstrošnik, Supì:n, Svi:rč, Šajdr, Šà:jman, Šè:la, Škarič, Šnà:jdr, Šòstr, Špà:rglj, Špè:c, Štànrr, Štèdnr, Štimlr, Štògl, Štomà:te, Štrà:snr, Štùkr, Šùbr, Šuòstr, Šùšak, Tàjčič, Tau:br, Tè:ncr, Tomisa, Tò:nčič, Tùjnr, Tùle, Tuò:ma, Tuò:cka, Tùtr, Ùngr, Vicè:nc, Vide.

6.2.2. Popis nomina vulgaria u ženskom imeničkom obliku jednine

À:jznr-ka, Bàjs-inka, Bàkrič-ka, Bàliš-ka, Bàr-inka/Barì:č-ka, Bà:š-inka, Bilek-oka, Bògnar-ka, Bòjnar-ka, Brù:ndi-ka, Bùčić-ka, Bù:ick-inka, Bùrop-ka, Bùkl-ka, Buò:htr-ka, Cà:zlj-ka, Cvìkl-ka, Čìkl-ka, Dihà:nič-ka, Drà:bič-ka, Dudà:š-ka, Filà:n-ka, Frà:nc-oka, Frìc-oka, Fržin-ka, Gà:bor-ka, Gàjrr-ka, Gèbl-ka, Glavà:nič-ka, Gò:rnik-oka, Grgà:č-ka, Grù:bič-ka, Gùsič-ka, Gùtman-ka, Hàndljar-ka, Hiè:ndljar-ka, Hòlar-ka, Hò:nz-oka/Hò:nzlj-ka, Hòrvat-ka, Hùbr-ka, Hùf-ka, Hùfman-ka, Hùleš-ka, Jà:g-inka, Jà:kal-ka, Jà:ndrač-ka, Jùk-inka, Jùhan-ka, Juri:š-inka, Kàšič-ka, Kàučo-ka, Kèkač-ka, Kilar-ka, Kòdr-ka, Kolàr-ka, Kolibà:j-ka, Krémz-ka, Krùpič-ka, Kùšič-ka, Là:jglj-ka, Lò:s-ka, Luò:žič-ka, Lù:rkin-ka, Mà:č-inka, Marinič-ka, Marink-inka, Matuò:č-ka, Mečà:š-ka, Miac-ka, Miètlíč-ka, Mì:h-inka, Mištr-ka, Mòkr-ka, Mòlar-ka, Mylimò:n-ka, Niàgoč-ka, Òbikr-ka, Pà:jk-inka, Pàjzr-ka, Pau:k-oka/Pau:k-inka, Pavù:l-inka, Pèrtač-ka, Petì:nič-ka, Piè:k-oka, Piè:r-inka, Pintr-ka, Pint-oka, Pò:r-ka, Prèč-kinka, Rà:d-inka, Rà:jnr-ka, Rè:c-ka, Rà:jtač-ka, Rìgljar-ka, Sè:lingr-ka, Siksr-ka, Slàjk-inka, Sòstrošniko-ka, Supì:n-ka, Svi:rč-ka, Šajdr-ka, Šà:jman-ka, Šè:l-inka, Škarič-ka, Šnà:jdr-ka, Šòstr-ka, Špà:rgl-ka, Špè:c-inka, Štànrr-ka, Štèdnr-ka, Štimlar-ka, Štògl-ka/Štòka, Štomàt-anka, Štrà:snar-ka, Štùkr-ka, Šùbr-ka, Šuòstr-ka, Šùšič-ka/Šùš-ka, Tàjčič-ka, Tau:br-ka, Tè:ncr-ka, Tomis-inka, Tò:nčič-ka, Tùjnar-ka, Tùl-inka, Tuò:m-inka, Tuò:nck-inka, Tùtr-ka, Ùngr-ka, Vicè:nc-ka, Vid-inka.

6.3 Klasifikacija ženskih oblika po nastavku

-ka: *À:jznr+ka, Bàkrič+ka, Bàliš+ka, Bognàr+ka, Bòjnar+ka, Brù:ndi+ka, Bùčić+ka, Bùrop+ka, Bùkl+ka, Buò:htr+ka, Cà:zlj+ka, Cvìkl+ka, Čìkl+ka, Dihà:nič+ka, Drà:bič+ka, Dudà:š+ka, Filà:n+ka, Fržin+ka, Gà:bor+ka, Gàjrr+ka, Gèbl+ka, Glavà:nič+ka, Grgàč+ka, Grù:bič+ka, Gùsič+ka, Gùtman+ka, Hàndljar+ka, Hiè:ndljar+ka, Hòlar+ka, Hòrvat+ka, Hùbr+ka, Hùf+ka, Hùfman+ka, Hùleš+ka, Jà:kal+ka, Jà:ndrač+ka, Jùhan+ka, Kà-*

šič+ka, Kèkač+ka, Kìlar+ka, Kòdr+ka, Kolàr+ka, Kolibà:j+ka, Krènz+ka, Krùpič+ka, Kùšič+ka, Là:jglj+ka, Lò:s+ka, Luò:žić+ka, Lù:r+ka, Marinič+ka, Matuò:č+ka, Mečà:š+ka, Miač+ka, Miètlíč+ka, Mištr+ka, Mòkr+ka, Mòlar+ka, Mylimò:n+ka, Òbikr+ka, Pájzr+ka, Peti:mič+ka, Pintr+ka, Pò:r+ka, Rà:jnr+ka, Rè:c+ka, Rà:jtač+ka, Rigljar+ka, Sèligr+ka, Siksr+ka, Supì:n+ka, Svi:rč+ka, Šajdr+ka, Šà:jman+ka, Škarič+ka, Šnà:jdr+ka, Šòstr+ka, Špà:rgl+ka, Štàn+r+ka, Štèdnr+ka, Štimlar+ka, Štògl+ka/Štòka, Štrà:snar+ka, Štùkr+ka, Šubr+ka, Šuòstr+ka, Šùšič+ka, Tàjčić+ka, Taiù:br+ka, Tè:ncr+ka, Tò:nčič+ka, Tujnar+ka, Tuò:m+inka, Tùtr+ka, Ùngr+ka, Vicè:nc+ka.

-inka: *Bàjs+inka, Bàr+inka, Bà:š+inka, Bui:ck+inka, Jà:g+inka, Jiùk+inka, Juri:š+inka, Màč+inka, Marink+inka, Mi:h+inka, Pà:jk+inka, Pavù:l+inka, Piè:r+inka, Rà:d+inka, Slàjk+inka, Šè:l+inka, Špè:c+inka, Tùl+inka, Tomis+inka, Tuò:m+inka, Tuò:nck+inka, Víd+inka.*

-oka: o se ubaci ako je k+k, zvana kod r+k (r se smatra kot samoglasnik): *Bìlek+oka, Frà:nc+oka, Frìc+oka, Gò:rnik+oka, Hò:nz+oka, Kàuč+oka, Paiù:k+oka, Piè:k+oka, Pint+oka, Rè:c+oka, Sòstrošnik+oka.*

Iznimke: *Niàg+očka, Pètač+ka, Prèč+kinka, Štomàt+anka, Štòk+a (Štògl+ka).*

7. Izumrla imena i druga imena

Nadimak: NI, ime: I, prezime: PI.

- *Acini* od NI Agnes > hr. Acica;
- *Aninovi* od I Anna;
- *Bartalovi* od I Bartol;
- *Betelinovi* od PI Betelinić;
- *Bingljari* od PI Winkler;
- *Brajinovi* od NI braja;
- *Bukačovi* od PI Wukovatz;
- *Caričovi* od PI Zarits;
- *Cigmastarovi* od PI Zöchmeister;
- *Codarovi* od NI codr,
- *Čukovičovi* od PI Čuković;
- *Derekovi* od NI derek,
- *Fabarovi* od PI Faber;
- *Hadujčovi* od PI Hadujacz;
- *Hanzljuokovi* od I Johann (Hansl);
- *Ičićovi* od PI Pawischitz;
- *Jendračovi* od NI jendrač;

- *Jurkinovi* od NI Jurac < Georg;
- *Jurošovi* od I Juroš;
- *Ješkinovi* od NI Ješko;
- *Kicljovi* od NI kiclj;
- *Konzumarovi* od zvanja; ova obitelj je peljala trgovinu “Konzum” u selu;
- *Kruorovi* od PI Krojer;
- *Lenckinovi* od NI Lencka < Angela;
- *Lirencovi* od NI; otac obitelji je bio iz Cidrofa; s *Lirenci* su se imenovali Cindrofci, kot i s britve;
- *Lucinovi* od I Lucija;
- *Lüüzinovi* od I Louis;
- *Lukljovi* nepoznato;
- *Miškinovi* od NI Miško;
- *Miškljovi* od NI Mišklj;
- *Mitarovi* od PI Mitter;
- *Najkinovi* od PI Neukam;
- *Palatinovi* od PI Palatin;
- *Pasmanovi* od PI Passmann;
- *Plankinovi* od PI Plank;
- *Pirnarovi* od PI Pirner;
- *Plo(ho)vičovi* od zvanja; ova obitelj je bila iz Ugarske i je proizvodila plohe s kimi su se pokrivala mašine i pšenica;
- *Ružinovi* od NI Ruža < Rosina;
- *Sodljarovi* od zvanja Sattler;
- *Šinkovičovi* od PI Šinković;
- *Šlahtinovi* od PI Schlachter;
- *Šlajšičovi* od PI Schleisnitz;
- *Šturminovi* od PI Sturm;
- *Šuoljinovi* od PI Šuolj (Georg);
- *Švorcovi* od PI Schwarz;
- *Švornjinovi* nepoznato;
- *Teistarovi* nepoznato;
- *Tomačinovi* od I Thomas;
- *Ujčetini/Ujčovi* od NI Ujča/Juča;
- *Videšičovi* od PI Videšić;
- *Voržinovi* od PI Warscha.

Literatura

A) Izvori

Urbar der Herrschaft Eisenstadt aus 1675., 1–485.

Ungarisches Staatsarchiv in Budapest (MOL), Familienarchiv Fürst Esterházy, P 108, Reporitorium 65, 7. Titel, Nr. 21.

Urbarium 1865. *Vulka Pordany elkulonitett határának*. Landesarchiv Burgenland.

B) Leksikoni i rječniki

GRUNDSYSTEM UND TERMINOLOGIE DER SLAWISCHEN ONOMASTIK 1983. Skopje: Pečat Goce Delčev.

NEWEKLOWSKY, GERHARD 1989. Der kroatische Dialekt von Stinatz. Wörterbuch. *Wiener Slawistischer Almanach*, Sonderband 25, Wien.

NYOMÁRKAY, ISTVAN 1996. *Sprachhistorisches Wörterbuch des Burgenlandkroatischen*. Szombathely: Balogh & Co GmbH.

PUTANEC, VALENTIN – PETAR ŠIMUNOVIĆ 1976. *Leksik prezimena Socijalističke Republike Hrvatske*. Zagreb: Nakladni zavod Matice Hrvatske.

SKOK, PETAR 1971. – 1974. *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*. Zagreb.

ŠIMUNDIĆ, PETAR 1988. *Rječnik osobnih imena*. Zagreb: Matica Hrvatska.

C) Sekundarna literatura

ALLGEMEINE LANDESTOPOGRAPHIE DES BURGENLANDES 1963. Der Verwaltungsbezirk Eisenstadt und die Freistädte Eisenstadt und Rust. Eisenstadt: Selbstverlag des Amtes der Burgenländischen Landesregierung, Landesarchiv.

BJELANOVIĆ, ŽIVKO 1979. Obiteljski nadimci u sjevernoj Dalmaciji. *Onomastica Jugoslavica* 8, Zagreb, 75–92.

BRABEC, IVAN 1966. Govori podunavskih Hrvata. *Hrvatski dijalektološki zbornik* 2, Zagreb, 29–118.

BREU, JOSEF 1969. Die geographischen Namen des Burgenlandes. *Burgenländische Heimatblätter* 31/1, Eisenstadt: Sonderband.

BREU, JOSEF 1970. *Die Kroatensiedlungen im Burgenland und den anschließenden Gebieten*. Wien: Franz Deuticke.

COGRŠTOF, ZAGERSDORF. VOM LÄCHELN ZUR BEWUNDERUNG 1996. Eisenstadt: Rötzer-Druck.

DORFCHRONIK OSLIP 2000. Hornstein/Ebreichsdorf.

FRANČIĆ, ANĐELA 1995. Međimurski obiteljski nadimci. *Rasprave Zavoda za*

- hrvatski jezik* 20, Zagreb, 31–64.
- GEOSITS, STEFAN (Hrsg.) 1986. *Die burgenländischen Kroaten im Wandel der Zeiten*. Wien: Edition Tusch.
- HADROVICS, LÁSZLÓ 1974. *Schrifttum und Sprache der burgenländischen Kroaten im 18. und 19. Jahrhundert*. Wien: Verlag der österreichischen Akademie der Wissenschaften.
- HADROVICS, LÁSZLÓ 1985. *Ungarische Elemente im Serbokroatischen*. Köln-Wien: Böhlau-Verlag.
- HAJSZAN, ROBERT 1991. *Die Kroaten der Herrschaft Güssing*. Wien: Literas.
- HARMUTH, ADOLF 1937. *Orts- und Flurnamen im Bezirke Eisenstadt*. Eisenstadt: Michael R. Rötzer.
- HUISZA, PETER (o.J.): *Die Orts- und Flurnamen von Neudorf bei Parndorf im Burgenland*. Hausarbeit, o.O.
- IVIĆ, PAVLE 1961/1962. Prilog rekonstrukciji predmigracione dijalekatske slike srpskohrvatske jezične oblasti. *Zbornik za filologiju i lingvistiku* IV-V, Novi Sad: Matica Srpska, 117–130.
- KAMPUŠ, IVAN 1995. *Povijest i kultura gradišćanskih Hrvata*. Zagreb: Globus.
- KOSCHAT, HELENE 1978. *Die čakavishe Mundart von Baumgarten im Burgenland*. Wien: Österreichische Akademie der Wissenschaften.
- KRANZMAYER, EBERHARD – KARL BÜRGER 1957. *Burgenländisches Siedlungsnamenbuch*. Eisenstadt: Michael Rötzer.
- MANDIĆ, ŽIVKO 1999. Osobna imena Bunjevačkih Hrvata u Mađarskoj. *Korabljica* 6, Zagreb: Vigo-Commerce.
- MARETIĆ, TOMO 1886. O narodnim imenima i prezimenima u Hrvata i Srba. *Rad JAZU* LXXXI, Zagreb, 81–146.
- M.M. 1976. Hrvatska obiteljska imena ili prezimena iz starih isprav (povelj). *Gradišće Kalendar*, Eisenstadt: Prugg-Verlag, 57–65.
- M.M. 1975. Hrvatska prezimena (obiteljska imena) u Gradišću. Njihov postanak i značenje. *Gradišće Kalendar*, Eisenstadt: Prugg-Verlag, 75–88.
- NEWEKLOWSKY, GERHARD 1970. Akcenatski sistem čakavskih govora u Gradišću. *Zbornik za filologiju i lingvistiku* XIII/1, Novi Sad, 195–204.
- NEWEKLOWSKY, GERHARD 1978. *Die kroatischen Dialekte des Burgenlandes und der angrenzenden Gebiete. Schriften der Balkankommission*. Wien: Verlag der österreichischen Akademie der Wissenschaften.
- NEWEKLOWSKY, GERHARD 1995. Hrvatska narječja u Gradišću i susjednim krajevima. *Povijest i kultura gradišćanskih Hrvata* [Ivan Kampuš]. Zagreb: Globus, 431–465.
- NEWEKLOWSKY, GERHARD 1993. Zur Namengebung bei den Kroaten des Burgenlandes. *Burgenländische Heimatblätter* 55/ 2., Eisenstadt: Rötzer-Druck.

- NYOMÁRKAY, ISTVAN 1996. *Sprachhistorisches Wörterbuch des Burgenlandkroatischen*. Szombathely: Balogh & Co GmbH.
- ÖSTERREICHISCHE VOLKSGRUPPENHANDBÜCHER: BURGENLÄNDISCHE KROATEN 1993. Band 5. Klagenfurt: Hermagoras.
- PRICKLER, HARALD 1972. *Burgen und Schlösser. Ruinen und Wehrkirchen im Burgenland*. Wien: Birken-Verlag.
- PRICKLER, HARALD – LEONHARD PRICKLER 1997. *Hoheitszeichen der kroatischen Gemeinden des Burgenlandes: Petschaften, Siegel, Wappen, Gemeindefarben*. Eisenstadt: Rötzer Druck.
- PUTANEC, VALENTIN 1997. Etimološka studija o prezimenima i mjesnim imenima mjesta Aržano u Hrvatskoj. *Forum* 69/1-2, Zagreb, 156–170.
- RITIG-BELJAK, NIVES 1976. Smisao seoskih nadimaka. *Narodna umjetnost* XIII, Zagreb, 93–111.
- SCHMELLER-KITT, ADELHEID 1976. *Die Kunstdenkmäler Österreichs. Burgenland*. Wien: Anton Schroll & Co.
- SEKEREŠ, STJEPAN 1973/1974. Slavonski porodični nadimci. *Onomastica jugoslavica* 3-4, Zagreb, 141–151.
- SEMMELWEIS, KARL 1950. Historische Geographie des Burgenlandes. Auszugsweise Übersetzung aus Csánki Dezső, Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában (Historische Geographie Ungarns zur Zeit der Hunyadis), Budapest 1897., *Burgenländische Heimatblätter* 12, Eisenstadt: Michael R. Rötzer.
- SENJANOVIĆ-ČOPO, FRANE 1994. Splitski prišvarci i nadimci. *Čakavska rič* 1, Split, 59–61.
- SORITSCH, ALOIS 1987. *Heirat und Migration bei burgenländischen Kroaten*. Wien: Literas.
- STEINHAUSER, WALTER. Die Ortsnamen des Burgenlandes als siedlungsgeschichtliche Quellen. *Mitt. d. Jb. für österr. Geschichtsf.* 45, 281–322.
- STERNECKER, SONJA F. 1995. *Die ältesten slawischen Benennungen burgenländischer Orte und Gewässer*. Diplomarbeit, Wien.
- SZUCSICH, JOHANN – JOSEF VLASITS 1995. Obiteljska imena. *Povijest i kultura gradišćanskih Hrvata* [Ivan Kampuš]. Zagreb: Globus, 486–533.
- ŠIMUNOVIĆ, PETAR 1995. *Hrvatska prezimena. Podrijetlo, značenje, rasprostranjenost*. Zagreb: Golden marketing.
- ŠIMUNDIĆ, MATE 1988. *Rječnik osobnih imena*. Zagreb: Matica Hrvatska.
- ŠUPUK, ANTE 1968. Klasifikacija prezimena po značenju. *Jezič* 4, Zagreb, 121–127.
- TOBLER, FELIX 1995. Društveni, politički i gospodarski razvoj u novoj domovini. *Povijest i kultura gradišćanskih Hrvata* [Ivan Kampuš]. Zagreb: Globus, 105–137.

WULKAPRODERSDORF EINE GEMEINDE STELLT SICH VOR 1992. Neudörfli: Tusch-Druck.

ZIMMERMANN, G. Lautlehre, Einführung II. (Scriptum Sommersemester 1997, Uni Wien).

ZSIFKOVITS, JOHANN 2000. Auswirkungen der Sozialisation auf Gebrauch und Weitergabe der kroatischen Sprache. Diplomarbeit, Wien.

Obiteljski nadimci u gradišćanskohrvatskom na primjeru sela Vulkaprodrštova

Sažetak

Hrvatski nadimci u Vulkaprodrštovu nisu nigdje zapisani i upotrebljavaju se isključivo u razgovornom jeziku. Oni ne pripadaju ni kategoriji prezimena ni kategoriji imena. Obiteljski nadimci služe za orijentaciju i identifikaciju tako da se u većini slučajeva ne čuvaju duže od dvije ili tri generacije, znači da nadimci navedeni u ovom članku nisu stariji od 100 godina. Nastali su u uskom seoskom društvu budući da prije ulice nisu imali nazive, nego samo kuće brojeve. Identifikacija preko nadimka dosta je dobro funkcionirala, jer su se ljudi do pojave televizije na selu puno više družili, radili zajedno te su se stoga jako dobro poznavali. Obiteljski nadimci razjašnjavaju nam rodbinske veze i odgovor su na pitanje »Čiji/Čija si?«. Glava obitelji u najviše je slučajeva onaj koji daje motiv za nadimak. U osnovi opisanih nadimaka nalazimo zanimanja, porijeklo, izgled, prezimena i drugo. *Nomina vulgaria* dio su svakodnevnog života gradišćanskohrvatske manjine u Austriji. Uz svaki »nadimak« nalazimo i pridjevski i imenički (muški i ženski) oblik koji se koristi ovisno o kontekstu. Budući da mlađa generacija u Vulkaprodrštovu međusobno više ne govori hrvatski, u narednim godinama cijeli sustav će se *nomina vulgaria* u gradišćanske hrvatskom vjerojatno izgubiti.

Nomina vulgaria in the village of Wulkaprodersdorf, Burgenland, Austria

Summary

The Croatian *nomina vulgaria* in the village Wulkaprodersdorf are not documented in a written form and are used exclusively in spoken Croatian. They belong neither to the category of the surname nor to the category of the first name. Family nicknames help the inhabitants of Wulkaprodersdorf to orientate themselves and to identify others, which means that these names

cannot be valid for longer than two or three generations, and that in turn means that the names recorded in this article are not older than 100 years. They developed within the close community of the village because the streets had no names; instead, only the houses had numbers. Identification via nicknames worked quite well since before the appearance of television people in villages used to spend more time together, helped each other a lot, and therefore knew each other much better than they do nowadays. Family nicknames clarify kinship relations, and are regularly prompted by the question "To whom do you belong?" It is normally the head of the family who provides the motive for the nickname. The *nomina vulgaria* described here are motivated by vocation, lineage, appearance, surnames, and so forth. Nicknames are an ordinary aspect of the daily life of the Burgenlandcroatian minority in Austria. For each nickname there are adjectival and nominal forms in both masculine and feminine genders, which are used accordingly. Since younger people in Wulkaprodersdorf no longer speak Croatian among themselves, it is likely that the entire nickname system will soon disappear.

Ključne riječi: onomastika, gradišćanski Hrvati, manjine u Austriji, Gradišće

Key words: onomastics, Burgenland Croats, minorities in Austria, Burgenland

